

ІКТ-ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ СПІВПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ВІДКРИТОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Пінчук О.П., Соколюк О.М.

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання
НАПН України, м. Київ

У доповіді розкрито окремі аспекти організації спільної діяльності суб'єктів освіти на основі сучасних засобів інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують соціальну взаємодію, суттєво розширюють освітній простір, дозволяють будувати сучасні педагогічні системи відповідно до принципів відкритої освіти. Завдяки розподіленім автоматизованим банкам даних і знань та обчислювальних ресурсів, що підтримуються в комп'ютерних мережах, стає доступною для застосування в навчально-виховному процесі потужна множина інформаційних ресурсів. Використання електронних соціальних мереж як елементу відкритого інформаційно-освітнього середовища сприяє формуванню взаємопов'язаного структурованого освітнього контенту, збільшенню масштабу користувацької доступності інформаційних ресурсів, забезпечує можливість інформаційно-процесуальної підтримки цілеспрямованої пізнавальної діяльності особистості, впливає на розвиток діалогічного характеру освітнього процесу.

Доповідачами представлено результати дослідження процесу формування інформаційно-комунікаційної компетентності суб'єктів освітнього процесу, психолого-педагогічних умов організації навчально-виховного процесу та оцінювання його результаті з використанням сервісів інформаційно-комунікаційних мереж.

Визначено, що комунікативний простір учасників педагогічної взаємодії при використанні електронних соціальних мереж має ознаки глибокої комунікації, у спілкування залучається широкий інформаційний ресурс. Формування навчального середовища відбувається з дотриманням, в першу чергу, принципів гуманізації, гнучкості та екстериторіальності навчання. Дидактична цінність електронних соціальних мереж визначається через можливості забезпечення групової взаємодії. Презентовано електронні соціальні мережі як засоби спільної навчальної діяльності, а також засоби розгортання соціальних контактів та розширення соціальної взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Значну увагу приділено дослідженню нових освітніх Інструментів, що базуються на використанні ІКТ, зокрема, інструментів трансляції еталонного досвіду або практики, самостійного здобуття досвіду, інструментів фіксації і оцінки навчальних досягнень, стимулювання пізнавальних потреб.

Проаналізовано закономірності розвитку систем оцінювання навчальної діяльності, досліджено проблему формування нових підходів у оцінюванні результатів освітнього процесу, фіксація і вимірювання яких можливі в рамках певної таксономічної моделі. Для визначення рівнів формування освітніх результатів були використані таксономії навчальних цілей, відносна простота і операціональність яких дають можливість педагогу застосовувати їх у процесі цілеутворюючої діяльності для оцінювання освітніх результатів учнів/студентів/слухачів.

Шляхом аналізу навчально-пізнавальної діяльності учня в інформаційно-освітнього середовища навчання, зокрема, на основі технологій електронних соціальних мереж, співставлення її з категоріями когнітивних процесів МТ Блума, використання опису категорій та ідей Bloom's Digital Taxonomy, окреслено дії, що може розвивати суб'єкт освіти, реалізуючи свою діяльність в інформаційно-освітньому середовищі та виокремлено відповідні інструменти ІКТ.

У доповіді розкрито досвід використання інструментів, що дозволяють оцінити якісні зміни інформаційно-освітнього середовища навчального закладу, зокрема Національної асоціації радників з комп'ютерних наук в галузі освіти (National Association of Advisors for Computers in Education), Центру з досліджень в галузі освіти і навчання протягом усього життя (Centre for Research on Education and Lifelong Learning), Microsoft Education. В основі визначення якості та ефективності інформаційно-освітнього середовища навчання лежить ефективність використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Відкрите навчальне середовище як штучно побудована система, складники якої створюють необхідні умови для досягнення цілей навчально-виховного процесу, не обмежується певним навчальним закладом.